

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2654

Vragen van het lid **Mastwijk** (CDA) aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de boktor* (ingezonden 27 mei 2010).

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 14 juni 2010).

Vraag 1, 2, 3 en 5

Kunt u ingaan op de stelling van boomkwekers die tot dusver aantoonbaar geen Acers of andere waardplanten uit China hebben geïmporteerd, dat de schade als gevolg van de (mogelijke) aanwezigheid van de boktor niet dient te worden beschouwd als normaal ondernemersrisico?¹

Raakt schade die de kwekers lijden (schade door de periode van vastlegging, schade door de verplichte keuringen, schade door het destructief knippen en imagoschade) niet alleen de quarantainezone maar de gehele Nederlandse boomkwekerij? Kunt u uiteenzetten welke schade onder de titel normaal ondernemersrisico valt en welke niet?

Acht u het gerechtvaardigd vol te houden dat de kosten die de kwekers maken (zie hierboven) tot het ondernemersrisico behoren terwijl het om kwekers gaat die geen Acers of andere waardplanten uit de gewraakte gebieden hebben geïmporteerd en nu worden getroffen door acties van importerende collega's?

Hoe beoordeelt u het verzoek van de betrokken kwekers om aan hen die niets uit China hebben geïmporteerd, de kosten te vergoeden van de 4 keuringen dit jaar (geraamd op in totaal € 200.000 tot € 250.000), dit ook gezien het feit dat de werkelijke, directe schade minimaal twee miljoen euro bedraagt terwijl, als de imagoschade wordt meegeteld, dit bedrag vele malen hoger zou zijn?

Antwoord 1, 2, 3 en 5

Zoals ik in eerdere correspondentie met uw Kamer heb aangegeven, heeft Nederland in overleg met de Europese Commissie besloten maatregelen te treffen onder andere om lidstaten en afnemers te verzekeren dat ze erop kunnen blijven vertrouwen dat de producten afkomstig uit het boomkwekerijgebied Boskoop boktorvrij zijn. De vereiste maatregelen hielden onder meer in het uitvoeren van extra bedrijfsinspecties bij bedrijven in de bufferzone in Boskoop, inclusief destructieve bemonstering van alle loofbomen en struiken

¹ AGD.nl, 19 mei 2010: «Kwekers naar rechter om schade boktor»
<http://www.agd.nl/10101107/Nieuws/Artikel/Kwekers-naar-rechter-om-schade-boktor.htm>.

en het verstrekken van gegevens over leveranties aan Commissie en andere lidstaten. Op deze manier kon worden voorkomen dat de Europese Commissie voor boomkwekerijproducten uit de bufferzone in Boskoop een algeheel handelsverbod van twee jaar zou opleggen.

Ik realiseer mij dat de gevolgen van deze maatregelen getroffen binnen de bufferzone voor individuele bedrijven ingrijpend kunnen zijn.

Ondernemers zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de planten die ze telen, importeren of verhandelen. Ze hebben profijt van de teelt en de handelsactiviteiten en mogen dan ook verantwoordelijk worden gehouden voor de risico's die aan deze activiteiten zijn verbonden. De teelt van en de handel in planten brengen het risico met zich mee dat planten worden getroffen door schadelijke organismen. Dit risico is inherent aan het voeren van een bedrijf waar planten worden geteeld of verhandeld. Met het telen van of handelen in planten accepteert een ondernemer dit risico. Dit is ook één van de uitgangspunten van de Europese regelgeving. Tevens weet een ondernemer dat de overheid schadelijke organismen overeenkomstig de daarvoor geldende Europese voorschriften moet bestrijden. Bij bestrijding behoren ingevolge de Europese regelgeving bestrijdingsmaatregelen die zich uitstrekken buiten het bedrijf waar de besmetting is aangetroffen, zoals dat bij de bestrijding van de boktor in Boskoop het geval is.

Ondernemers kunnen zich tegen deze bedrijfsrisico's beschermen door passende preventieve maatregelen te nemen of middelen te reserveren dan wel een voorziening treffen voor de dekking van risico's die ondanks genomen preventieve maatregelen blijven bestaan.

In het licht van de hierboven beschreven verantwoordelijkheid van ondernemers, is met de voorziening tot nadeelcompensatie van artikel 4 van de Plantenziektenwet dan ook – zoals ik uw Kamer bij brieven van 27 januari 2010, 10 maart 2010, 9 april 2010 en 11 mei 2010² heb aangegeven – niet bedoeld een algemene schadevergoedingsplicht in het leven te roepen. Schade ten gevolge van maatregelen opgelegd op grond van artikel 3 van de Plantenziektenwet, zoals maatregelen genoemd onder vraag vijf, behoren in beginsel tot het ondernemersrisico. De terughoudende toepassing van artikel 4 van de Plantenziektenwet is tot op heden in jurisprudentie steeds bevestigd. Ik zal eventuele verzoeken tot nadeelcompensatie tegen deze achtergrond individueel beoordelen.

Artikel 4 van de Plantenziektenwet biedt enkel een basis voor het vergoeden van onevenredige schade voor zover deze *het gevolg is van* het toepassen van krachtens artikel 3 van de Plantenziektenwet getroffen maatregelen. Schade – geleden door bedrijven die zijn gelegen binnen of buiten de bufferzone – die het gevolg is van andere omstandigheden, kan derhalve niet in aanmerking komen voor een vergoeding op grond van artikel 4 van de Plantenziektenwet. Imagoschade, schade die het gevolg is van aangescherpte handelsvoorschriften of schade als gevolg van het al dan niet tijdelijk wegvallen van de handel vanuit Nederland, vallen dan ook buiten de reikwijdte van artikel 4 van de Plantenziektenwet.

Vraag 4

Kunt u gefundeerd toelichten waarom naar uw mening in het geval van de boktor wel degelijk sprake is van ondernemersrisico dat geheel ten laste van de betrokken kwekers dient te blijven? Bij Aardappelspindelknolviroïde (PSTVd) moest worden geruimd om andere kwekers/telers te beschermen, bij de boktor moet bij kwekers worden gecontroleerd, respectievelijk geruimd als gevolg van importen van anderen.

Antwoord 4

Ik verwijs naar mijn brief van 9 april 2010³, waarin ik bij vraag 5 op deze kwestie ben ingegaan.

Vraag 6

Kunt u deze vragen beantwoorden voordat de tweede ronde van de inspecties (begin juni 2010) zal zijn afgerond?

² Kamerstukken II 2009/10, 27 858, nr. 80, 83 en 84.

³ Kamerstukken II 2009/10, 27 858, nr. 84.

Antwoord 6

Zoals ik reeds heb aangegeven in mijn brief van 19 mei 2010⁴ is de tweede ronde intensieve bedrijfsinspecties inmiddels afgerond.

⁴ Kamerstukken II 2009/10, 27 858, nr. 85.